

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVÍŠTĚ
V BRNĚ

TISKOVÁ ZPRÁVA

150. narozeniny hraničního mostu

Brno, 12. června 2024

Po pádu železné opony se jedním ze symbolů českého návratu do Evropy stal nenápadný most přes řeku Dyji, spojující katastr moravské obce Čížov s nejmenším rakouským městem Hardeggem. První most přes řeku zde byl postaven v roce 1874. V polovině osmdesátých let jej ovšem nahradila ocelová příhradová konstrukce vídeňské firmy Ignaze Grindla, z jejíž projekční kanceláře vyšla i konstrukce palmového skleníku v Schönbrunnu. Pozoruhodné technické dílo přežilo pád monarchie a stalo se hraničním mostem. Po anšlusu Rakouska nacistickým Německem byl most zatarasen závorami, v roce 1938 podminován na přelomu září a října téhož roku na něm bylo svedeno několik přestřelek mezi československými četníky a ozbrojenými složkami Freikorpsu. Po komunistickém převratu v roce 1948 se stal most pro lidi nepřístupný a nedosažitelný zůstal až do roku 1990.

V letošním roce most oslavil 150. výročí svého vzniku. Při této příležitosti se na mostě setkali 25. května 2024 významní představitelé obou sousedních států. Z Rakouska sem zavítal ministr zemské vlády Ludwig Schleritzko, který se oslav účastnil v zastoupení zemské hejtmanky Johanny Mikl-Leitner, bývalý ředitel národního parku Thayatal a starosta Hardeggu Friedrich Schechtner. Z české strany pohovořil na oslavě předseda výboru pro kulturu a zemědělství Jihomoravského kraje Jiří Němec, který s poslancem zemského sněmu Dolního Rakouska Michaellem Sommerem představil iniciativu národních parků, přemostit Dyji u Hardeggu další vysutou lávkou pro pěší. Tuto iniciativu podpořili i dva přítomní ředitelé národních parků Podyjí / Thayatal Tomáš Rothröckl a Christian Übl. Vůbec první společná česko-rakouská kulturní památka byla při setkání zhodnocena také z hlediska památkové péče. Prezident Spolkového památkového úřad Christoph Bazil a ředitel Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Brně Zdeněk Vácha zde přihlížející diváky seznámili se společným postupem obou zemí při vyhlášení památkové ochrany a zároveň navrhli podobu a postup při dalších památkových zásazích, které by měly most přiblížit jeho původní podobě z přelomu 19. a 20. století.

Most, který je spolu s budovami celnic na obou stranách jedinečnou historickou památkou v srdci Podyjí, získal ten den zaslouženou pozornost, kterou zdůraznil zajímavý kulturní program. Památka plní nezastupitelnou roli spojnice mezi oběma břehy, oběma zeměmi a zároveň propojuje naši přítomnost s minulostí. Společné připomenutí výročí mostu je zároveň dokladem úzké spolupráce mezi Českou republikou a Rakouskem při řešení ochrany přírody a památkové péče.

Kontakty:

Mgr. Michal Konečný, Ph.D., redaktor

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Jihomoravském kraji naplňovat poslání odborné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Brně zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu a vydává odborné publikace.